

16015429

Gedeputeerde Staten

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. Statengriffie**onderwerp**
Aanvullende stukken bij
behandeling Statenvoorstel
Begroting 2017**kenmerk**
16015681**uw kenmerk****behandeld door**
drs. M.J. de Troije
(0118) 63 1599**verzonden**
Middelburg,
14 oktober 2016

14 OKT. 2016

Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u de beantwoording van de technische vragen naar aanleiding van het Statenvoorstel Begroting 2017. Verschillende fracties hebben vragen ingediend. Bijgevoegd ontvangt u de beantwoording.

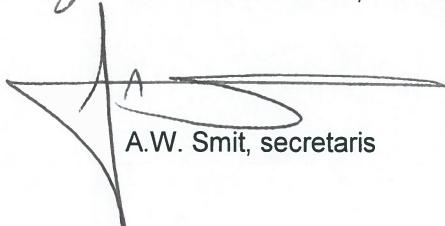
Wij stellen u voor deze stukken te behandelen in de gezamenlijke commissie op vrijdag 21 oktober 2016 en samen met het statenvoorstel in de vergadering van Provinciale Staten op vrijdag 18 november 2016.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AMBT.
AFD. TERMIJN	pb-sta
DATUM 14 OKT. 2016	
DOC.NR.	
ZAAK NR.	
CLASS.	

Bijlagen: 1.

Bijlage: Technische vragenronde begroting 2017

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
	Inleiding		
PvdA	Inleiding	<i>Overige inkomsten (pag. 5) Op bladzijde 5 staat dat de overige inkomsten € 45,6 miljoen is. Op bladzijde 107 staat dat de baten € 45,437 miljoen zijn. Hoe is het verschil te verklaren?</i>	In het overzicht op pagina 5 wordt inzicht gegeven in de belangrijkste inkomstenbronnen. Dit betreft het Provinciefonds, motorrijtuigenbelasting en dividend. Deze inkomsten behoren toe aan de algemene dekkingsmiddelen. Deze bestaan verder uit het saldo van de financieringsfunctie (programma 1.8, doelstelling 900104 € 178.000 rentebaten). In het overzicht op pagina 5 is deze samengevoegd met de overige inkomsten. Voor de juiste uitsplitsing wordt verwezen naar de financiële begroting (Hoofdstuk 3.1), en voor de opbouw van de algemene dekkingsmiddelen verwijzen we u naar hoofdstuk 1.8 algemene dekkingsmiddelen.
	Programmaplan		
PvdA	1.1.1 Investeringsagenda, Wegeninvesteringen	<i>Kaart (pag. 14) Waarom is de regionale weg tussen Terneuzen, Terhole en Hulst wel opgenomen als rode weg op de kaart op pagina 14 en de weg tussen Axel en Hulst (waar op sommige stukken 100 kilometer per uur is toegestaan) niet? Ziet de provincie de noordelijke route als de beste verbinding tussen Terneuzen en Hulst?</i>	Deze kaart die het hoofdwegennet in Zeeland representeert is ontleend aan het in juli door uw Staten vastgesteld Mobiliteitsplan Zeeland. Na een intensief inspraak- en participatieproces is er een (politieke bestuurlijke) keuze gemaakt de N290 onderdeel uit te laten maken van het hoofdwegennet. Eerder is via de kadernota Provinciaal Verkeer- en Vervoersplan het concept van hoofdwegennet door Provinciale Staten vastgesteld.
GL	1.1.1 Investeringsagenda, Wegeninvesteringen	<i>Pag. 14. Betekent het hier niet specifiek vermelden van de N59 dat er in 2017 voor deze weg ook geen enkele uitgave zal gaan plaatsvinden in dat jaar? Uit het meerjarenperspectief blijkt niet direct in welk jaar deze weg wel specifiek op de rol staat, is dat bekend? En hoe zit het met berichten als zou de provincie sowieso 1 miljoen beschikbaar (willen) stellen voor verbreding van de N59 op Goeree-Overflakkee?</i>	Hier zetten we in op veiligheid en doorstroming op deze route. De A4 is inderdaad niet voor alle verkeer een alternatief. De N59 is belangrijk voor bestemmingsverkeer (niet het doorgaande) en verbeteringen zijn nodig. Op dit moment is er geen verzoek neergelegd bij Provincie Zeeland om ook een bijdrage te leveren (zoals Zuid-Holland, Goeree-O, Schouwen-D). Daarom is er niets opgenomen in begroting 2017.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	1.1.2 Opgavegericht werken	<i>Opgavegericht werken (pag. 17) Op welke wijze wordt de ambtelijke organisatie voorbereid op het opgavegericht werken? Welke uitdagingen en wensen ziet het college hier nog liggen?</i>	Recent bent u in een Zicht op Beleid sessie bijgepraat over de aanpak en voortgang van de doorontwikkeling van de provinciale organisatie, en in het bijzonder over het opgavengericht werken. Ook in 2017 gaan we door met het programma doorontwikkeling organisatie. We willen van de organisatie een grotere gerichtheid op het bereiken van resultaten, krachten bundelen van partners in en buiten Zeeland en beleidsveld overstijgende inzet. Voor de organisatie vraagt dit het vergroten van de flexibiliteit, ontwikkelen van nieuwe competenties en meer optimaal gebruik maken van de talenten in de organisatie. We maken onder meer gebruik van kennis en ervaringen van provincies die al eerder deze route ingeslagen zijn. Overigens stelt deze wijze van werken ook het samenspel tussen GS en PS voor nieuwe uitdagingen. Daarover willen wij graag ook met u in gesprek.
PvdA	1.1.2 Opgavegericht werken, Beleef Zeeland	<i>Wat met de kustvisie in 2017? (pag. 19). In het onderdeel 'Beleef Zeeland' komt de Kustvisie kort aan de orde. Het is echter onduidelijk wat de plannen en ambities zijn voor 2017. Kunnen deze concreter gemaakt worden?</i>	Op dit moment nog niet. Eerst, als de kustvisie met uw Staten besproken is, kunnen we de uitvoering samen met de partners organiseren. De kustvisie is een bouwsteen voor de opgave Beleef Zeeland (uitvoeringsacties) en de Omgevingsvisie (beleidskaders).
SP	1.1.2 Opgavegericht werken, Zichtbaar Zeeland	<i>blz 21: Bij het tweede punt onder het kopje "Evenementen" wordt gesproken over: 'het introduceren en professionaliseren van de monitoring van effecten van evenementen, samen met o.m. ZB Planbureau en Kenniscentrum Kusttoerisme". Wordt hierbij ook samengewerkt met externe, onafhankelijke partners zonder directe (financiële) band met de Provincie?</i>	De basis van de evenementenmonitor is ontwikkeld door Provincie Zeeland in samenwerking met Kenniscentrum Kusttoerisme en ZB Planbureau. Voor deze basisvariant van de evenementenmonitor 'Zeeuwse stijl' is veel input verkregen van onafhankelijke partners. Als startpunt van die doorontwikkeling lag er een toolkit die in Europees verband was ontwikkeld, en waar kennis vanuit NHTV en KCT is gebruikt. De specifieke doelen vanuit Zeeland - hoe kunnen we zee en land nog beter benutten als decor en inspiratiebron voor programmering, beleving en zichtbaarheid - zijn hierin verwerkt. Zo werken we aan een Zeeuwse aanpak, waardoor in de toekomst de effecten van evenementen op diverse terreinen (zichtbaarheid, beleving, economisch, maatschappelijk en beleidsinhoudelijk) helder wordt en onderling vergelijkbaar. Er wordt momenteel met een externe marktpartij uit Zeeland samengewerkt om een kennislacune op het vlak van monitoring via social media op te vullen. Daarna kan de - op Zeeuwse maat gemaakte - monitor langzaam maar zeker in de praktijk breed toegepast worden.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
SP	1.1.2 Opgavegericht werken, Zichtbaar Zeeland	<i>blz 21: Tweede bullet onder Inzet: Vervalt Grenspark Hedwige nu, aangezien er een amendement is aangenomen om geen grote natuurbelevingsparken aan te leggen?</i>	De pilot Grenspark Hedwige moet zeer zeker niet leiden tot een groot natuurbelevingspark. Doel is juist om het specifieke van dat gebied (de identiteit en het onderscheidend vermogen van de Hedwige) in het Grenspark tot uitdrukking te laten komen. Manifest te laten zijn. Voelbaar, beleefbaar, leesbaar in het landschap. Niet overdone, maar subtiel. Passend bij de plek. Overigens worden de stakeholders in de grensoverschrijdende regio nauw bij deze planvorming/invulling betrokken.
SP GL	1.1.3 Grote projecten, Sloeweg N62	<i>blz 26: Onder het kopje "Risico's" wordt de onzekerheid over de toekennen van €5 mln. door het Ministerie van I&M genoemd. Wanneer wordt hierover uitsluitel verwacht?</i> <i>N62 Kan er een indicatie gegeven worden wanneer nu eens duidelijk wordt of het rijk die 5 miljoen euro gaat bijdragen (nu nog genoemd onder de risico's)? Of is er inmiddels al duidelijkheid?</i>	Dit punt is onderwerp geweest van bestuurlijk overleg met de minister op 13 oktober jl. Daarin is het volgende toegezegd: Het Rijk stelt het bedrag van € 5 miljoen (prijspeil 2014) beschikbaar voor de bekostiging van de Sloeweg ervan uitgaande dat Provinciale Staten van Zeeland instemmen met een variant voor de aansluiting N62/Bernardweg die voorziet in een conflictvrije en robuuste doorgaande (ongelijkvloerse) N62 en waarvan de verkeersveiligheid via een audit wordt aangetoond.
SP	1.2 Programma Fysieke omgeving	<i>blz 35: Eerste bullet onder Speerpunten: veranderingen in de organisatie (m.b.t. omgevingswet): welke veranderingen worden er hier verwacht?</i>	Hierbij moet worden gedacht aan een meer integrale voorbereiding van nieuwe instrumenten zoals de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Naast de primaire beleidsvelden ruimte, milieu en water zullen ook de beleidsvelden gezondheid, verkeer en vervoer hierbij een plek krijgen. Verder hanteert de Omgevingswet niet het 'Nee, tenzij' principe maar het 'Ja mits' principe. Dit vraagt om bepaalde competenties en het anders inrichten van werkprocessen. Er worden vooralsnog geen grote veranderingen in de organisatiestructuur verwacht. Ook op digitaal gebied zal de Omgevingswet de nodige veranderingen met zich meebrengen, in de zin van een verdergaande digitalisering van de werkzaamheden. Hierbij kan overigens aangehaakt worden bij lopende processen. Het IPO is momenteel bezig met een offerte uitvraag voor een verdiepende analyse van de impact van de Omgevingswet voor provincies. In deze analyse zullen onder meer de veranderingen voor de organisatie in beeld gebracht worden.
SP	1.2 Programma Fysieke omgeving	<i>blz 35: Treedt de omgevingswet in 2019 in werking?</i>	De minister heeft de Tweede Kamer per brief geïnformeerd dat de inwerkingtreding zal plaatsvinden voorjaar 2019.
SP	1.2 Programma Fysieke omgeving	<i>blz 35: Onder Reguliere Taken: bij bolletje 7: staat accounthouderschap van de RUD. Wat verstaat men onder accounthouderschap?</i>	Het accounthouderschap betreft het contactadres voor de RUD, op ambtelijk niveau, bij de Provincie als opdrachtgever. Als er zaken betrekking hebbend op de RUD bij GS aangekaart moeten worden dan draagt de ambtelijk accounthouder daarvoor de zorg.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	1.2 Programma Fysieke omgeving	<i>Efficiënt functionerende waterketen (pag. 37). Op pag. 37 is sprake van het 'bevorderen van een goed en efficiënt functionerende waterketen'. Wat wordt hiermee bedoeld en welke concrete maatregelen zijn daarbij aan de orde?</i>	Met een efficiënt functionerende waterketen wordt bedoeld een kwalitatief goed functionerende afvalwaterketen in relatie tot haalbare maatschappelijke kosten. Dit komt voort uit afspraken zoals deze tussen waterschappen, gemeenten en drinkwaterbedrijven zijn gemaakt in het landelijke bestuursakkoord water van 2011. De inzet is te komen tot een jaarlijkse besparing binnen de afvalwaterketen in 2020 (overigens met behoud van kwaliteit). De ambitie is € 12 miljoen/jaar (prijspeil 2013) bij te dragen aan de besparingsopgave van € 380 miljoen die landelijk moet worden bereikt. Dit betekent dat het totaal aan jaarlijkse kosten voor de afvalwaterketen in Zeeland per 2020 niet meer mag bedragen dan € 66 miljoen/jaar (prijspeil 2013). De samenwerking heeft geleid tot een koersnota en een hieruit voortkomend programma met een beschrijving van alle werkzaamheden die nodig zijn om te komen tot één Zeeuws Plan (Afval)waterketen op hoofdlijnen (ZPA). Het concept ZPA is naar verwachting voorjaar 2017 gereed. Kijk ook hier: http://samenwerkenaanwater.nl/wiki/de-65-regios/samenscholing-in-de-afvalwaterketen-zeeland/regio
PvdA	1.2 Programma Fysieke omgeving	<i>Aanbod en vraag naar bedrijventerreinen (pag.39). In de tabel op pag. 39 is de vraag en het aanbod aan bedrijventerreinen in Zeeland weergegeven (resp. 131 versus 195 hectaren in 2015, een overschot van ca. 50% t.o.v. de vraag dus). Hoe is deze situatie in andere provincies? Is ook daar sprake van overschotten? Kan het aanbod aan bedrijventerreinen worden uitgedrukt in hectaren per hoofd van de bevolking? Hoe is de situatie in Zeeland dan t.o.v. andere provincies? Wat is de streefwaarde in 2017 voor de bedrijventerreinen?</i>	Het probleem van een mismatch tussen vraag en aanbod aan bedrijfslocaties speelt in alle provincies. Aanbod en uitgifte wordt centraal bijgehouden via het integraal bedrijventerreinen informatiesysteem (IBIS), maar de verwachte vraag naar bedrijfslocaties is sinds 2010 niet meer voor de provincies gezamenlijk in beeld gebracht. Een vergelijking met andere provincies is dus niet te maken. Een omrekening van aanbod naar hectare per hoofd van de bevolking is op zichzelf mogelijk, maar zegt niets over de verhouding tussen vraag en aanbod. Een streefwaarde voor 2017 is er niet.
GL	1.3 Programma Natuur en Platteland	<i>Pag.43: Waarom ontbreken hier de uitgaven voor natuureducatie? Dat is toch ook een belangrijke doelstelling? Of staan deze ergens anders dan wel zijn er geen uitgaven (meer) voor de provincie op dit terrein?</i>	Natuureducatie maakt onderdeel uit van de post natuurverbreding/beleving. Hierin zijn o.a. de subsidies opgenomen voor de instellingen die natuureducatie verzorgen.
PvdA	1.3 Programma Natuur en Platteland	<i>Communicatie met PS over voortgang PAS (pag. 42). Op pag. 43 wordt beschreven dat de voortgang van de uitvoering van de PAS-maatregelen wordt gemeld in de landelijke jaarlijkse PAS-rapportage. Wordt deze voortgang ook apart aan Provinciale Staten gerapporteerd?</i>	Naar aanleiding van de commissie Ruimte van 7 oktober jl. is reeds aan de commissie toegezegd dat er bij de Natuurvisie een lijst wordt opgenomen met de toekomstige planning van diverse beleidsnota's en de wijze waarop PS hierin wordt betrokken. Hierin zullen ook de rapportages worden opgenomen. Van de PAS rapportage zullen GS een afschrift aan PS verzenden als de rapportage beschikbaar komt.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	1.3 Programma Natuur en Platteland	<i>Meerjarenplanning natuurontwikkeling 2017-2017 (pag. 43). Kan de te realiseren natuurontwikkelingsopgave van circa 955 hectaren voor de periode 2017-2027 in een (globale) meerjarenplanning worden uitgezet? In 2017 is de voorgenomen ontwikkeling 30 hectaren. De vraag dringt zich dan op hoe deze opgave in het komende decennium gerealiseerd gaat worden?</i>	Als gevolg van de uitgangspunten van het natuurbeleid (zoals bepaald in de startnotitie bij het opstellen van de Natuurvisie) geldt voor natuurontwikkeling dat dit plaatsvindt op basis van vrijwilligheid. Het is daarom niet mogelijk een meerjarenplanning uit te zetten en het zal voorkomen dat het ene jaar meer en het andere jaar minder zal worden gerealiseerd. In de begroting voor 2017 is nu budget opgenomen voor ca. 30 hectare. Als zich meer kansen voordoen dan zal gevraagd worden om aanvullend budget. Dit budget komt dan uit de middelen van de Voorjaarsnota voor de collegeperiode, de bestemmingsreserve of de verkoopopbrengst van gronden, die voor dat doel van het Rijk zijn ontvangen. Dat een hoger tempo mogelijk is, blijkt uit de afgelopen jaren. Ondanks dat het Rijk in de jaren 2014 en 2015 nauwelijks geld beschikbaar stelde voor natuurontwikkeling (zogenaamde kasschuif) was de restopgave eind 2013 nog 1149 ha, terwijl dit op 1-1-2017 nog 955 ha is.
PvdA	1.3 Programma Natuur en Platteland	<i>Ambities 'natuurverbreding' mede in relatie tot 'Kwaliteitsimpuls Groen' (pag. 19, 43-44) In 'Beleef Zeeland' is sprake van een 'Kwaliteitsimpuls Groen'. Wat deze inhoud en hoeveel budget daarvoor beschikbaar is blijft echter onduidelijk. Wat vervolgens opvalt is dat de samenvattende tabel voor natuurverbreding (pag. 43) weinig ambitie lijkt uit te stralen. Het wandelnetwerk is gerealiseerd. Hetzelfde geldt voor het percentage toegankelijke / beleefbare natuur? Verdere uitbreiding wordt niet meer voorgestaan. Omdat er op dit onderdeel € 2.000.000 begroot wordt zijn hier waarschijnlijk toch nog wel (andere) ambities. Is dat zo en zo ja, welke zijn dat? Met welke indicatoren kan de realisatie hiervan worden gemeten? Moeten deze niet worden toegevoegd? Hoe moet de 'Kwaliteitsimpuls Groen' in dit verband worden geïnterpreteerd?</i>	Bij de opgaven is gekozen voor het bundelen van budgetten die inhoudelijk een sterke relatie hebben. Het is evident dat de kwaliteit van de omgeving een belangrijk aspect is in de aanpak van de opgave Beleef Zeeland. In de begroting zijn voor de opgaven het totaal van de middelen opgenomen. Het wandelnetwerk is inmiddels inderdaad afgerond. Voor wat betreft toegankelijkheid gaat het om een percentage, dat ook bij nieuwe natuurgebieden geldt. Het opgenomen bedrag van € 2 mln. betreft echter vaste kosten voor subsidiëring aan instellingen die aan natuurverbreding bijdragen (IVN, Nationaal Park Oosterschelde, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Terra Maris) en het onderhoud van het wandelnetwerk en de boerenlandpaden. Verder verwijzen we naar de komende Natuurvisie en dan meer specifiek in de beleidsnota Natuurbeleving/-verbreding.
PvdA	1.4 Programma Regionale economie	<i>Samenwerking met Vlaanderen (pag. 46) Bevordert provincie ook initiatieven voor samenwerking met provincies Noord Brabant en Zuid Holland?</i>	De specifieke samenwerking die in dit programma bedoeld wordt, gaat over het bevorderen van grensoverschrijdende arbeid. In de genoemde projecten wordt ook samengewerkt met andere Nederlandse provincies.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord																				
PvdA	1.4 Programma Regionale economie	<i>Ondersteunen Center of Expertise Wind (pag. 46) Welke middelen zet de provincie daarvoor in?</i>	Dit doen we door te lobbyen (bij de ministeries en het organiseren van voorlichtings- en matchingsbijeenkomsten), met andere regionale partijen acties voorbereiden en uitvoeren op het gebied van kennisactiviteiten rond wind op zee en de Zeeuwse zeehavens helpen positioneren voor bijv. maintenance.																				
PvdA	1.4 Programma Regionale economie	<i>Ondersteunen kansrijke innovatie (pag. 46) Hoeveel is in het verleden ondersteund?</i>	Deze paragraaf gaat over de sectoren logistiek, maintenance en food (landbouw/visserij). In de afgelopen jaren is hieraan begroot: <table border="1" data-bbox="1406 459 2175 695"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2016</th> <th>2015</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>logistiek</td> <td>€60.000</td> <td>€125.000</td> <td>€50.000</td> <td>€50.000</td> </tr> <tr> <td>Maintenance</td> <td>€50.000</td> <td>€25.000</td> <td>€25.000</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>food</td> <td>€600.000</td> <td>€704.200</td> <td>€715.000</td> <td>€756.525</td> </tr> </tbody> </table>		2017	2016	2015	2014	logistiek	€60.000	€125.000	€50.000	€50.000	Maintenance	€50.000	€25.000	€25.000	-	food	€600.000	€704.200	€715.000	€756.525
	2017	2016	2015	2014																			
logistiek	€60.000	€125.000	€50.000	€50.000																			
Maintenance	€50.000	€25.000	€25.000	-																			
food	€600.000	€704.200	€715.000	€756.525																			
PvdA	1.4 Programma Regionale economie	<i>Doelindicatoren (pag. 47) Waarom is gekozen voor het streefgetal 3,5% werkloosheid?</i>	In 2008 (voor de economische crisis) was de werkloosheid ongeveer 3,5%.																				
PvdA	1.5 Programma Regionale bereikbaarheid	<i>Regionale bereikbaarheid (pag. 49) Welke maatregelen worden voor verbetering Deltaweg genomen? Hoe ziet de versnelling van treindienst Vlissingen Roosendaal eruit? Assetmanagementsysteem wordt ingevoerd. Welk systeem werd voorheen gehanteerd en met welke resultaten?</i>	In 2016/2017 wordt een horecazaak, gelegen op een erg verkeersonveilige locatie, gesaneerd. Het bijbehorende parkeerterrein wordt geamoveerd. We zijn in een stevige onderhandeling met de NS. Verbeteringen willen we realiseren door: 1. een extra intercity in de spits (is punt onderhandeling), 2. mogelijk maken sneller rijden op het spoor, 3. zorgen voor goede aansluitingen bij Roosendaal. Het beheer van het provinciaal areaal werd uitgevoerd op grond van de principes uit Rationeel Wegbeheer. Assetmanagement is feitelijk een doorontwikkeling hiervan, waarbij meer dan voorheen relaties tussen prestaties, risico's en kosten inzichtelijk gemaakt worden.																				
PvdA	1.5 Programma Regionale bereikbaarheid	<i>Vraaggericht basisnetwerk openbaar vervoer (pag. 50) Inhaalslag halteplan door investeringen in voorzieningenniveau bij provinciale haltes. Ook voor minder validen?</i>	Binnenkort zullen wij u een statenvoorstel en begrotingswijziging doen toekomen over de invulling van acties op dit gebied.																				

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	1.5 Programma Regionale bereikbaarheid	<p><i>Midden-Zeelandroute (pag. 50-51)</i> <i>Op pagina 50 is sprake van het realiseren van quick wins op de Midden-Zeelandroute en het onderzoeken van gewenste en noodzakelijke aanpassing in de periode 2020-2028. In de samenvattende tabel op pag. 51 krijgt dit een vertaling in et verkorten van de reistijd GoesHellegatsplaten met 4 minuten. Waarom is hier voor deze indicator gekozen?</i></p> <p><i>Het is toch de bedoeling dat het noord-zuidverkeer vanaf de A58 naar Hellegatsplein zich via de A4 afwikkelt? Hebben de knelpunten op de Midden-Zeelandroute niet vooral te maken met piekbelastingen in de ochtend- en avondspits en op bepaalde dagen in het zomerhalfjaar? Liggen andere indicatoren (bijvoorbeeld aantal, frequentie en locatie van files en vertragingen op de N59 en de N256) dan niet veel meer voor de hand?</i></p>	<p>Er is een aantal overwegingen te kiezen voor een bepaalde doelindicator. Allereerst moet deze representatief zijn. Dat wil zeggen dat de indicator de ontwikkeling in het bereiken van de doelstelling goed moet weergeven. Daarnaast moeten indicatoren goed meetbaar en zijn en de informatie moet tegen relatief lage kosten te verkrijgen zijn. En om het voor de begroting beperkt en overzichtelijk te houden is een keuze gemaakt tussen de verschillende mogelijke indicatoren die daarin zijn opgenomen. Het doel is snelle en betrouwbare wegverbindingen en een indicator over reistijd past daar bij. Kenmerkend voor N-wegen met twee rijstroken is dat er vaak sprake is van rijstijdvertraging als gevolg van langzaam rijdend verkeer, dat strik genomen niet valt onder de definitie van files.</p> <p>Het is zeker niet de bedoeling dat de A4 een alternatief is voor al het verkeer dat zich verplaatst op de route A58 – Hellegatsplein. Voor veel met name economisch verkeer, b.v. van Zierikzee naar Rotterdam vv, is de A4 geen alternatief.</p>
PvdA	1.6 Programma Culturele infrastructuur en monumenten	<p><i>Culturele infrastructuur (pag. 83)</i> <i>Wat wordt bedoeld met een toekomst bestendige culturele infrastructuur? Welke kenmerken heeft die? Hoe realiseert de provincie die? Op welke termijn kijkt de provincie: 0 tot 5 jaar, 5 tot 10 jaar of langer?</i></p>	<p>Betreft pagina 53 ipv 83.</p> <p>Er is niet een sluitende definitie hiervoor anders dan dat de investeringen die we nu samen doen als Provincie, gemeenten en organisaties, zodanig zijn dat (vanuit de kennis van nu) er ook voor de langere termijn sprake is van een voldoende cultureel aanbod, met inbegrip van cultureel erfgoed dat bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de economische bestedingen, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid van Zeeland. Iedere vier jaar passen we hier ons beleid op hoofdlijnen daarom aan.</p>
PvdA	1.6 Programma Culturele infrastructuur en monumenten	<p><i>Innovatie (pag. 54)</i> <i>Ruimte maken voor tenminste één innovatief initiatief. Kan en wil de provincie ruimte maken voor minimaal tien innovatieve initiatieven per jaar?</i></p>	<p>Wij willen ons niet op voorhand vastleggen op een aantal. Het uiteindelijk beschikbare budget voor innovatie zal daarvoor ook niet toereikend zijn. Bovendien moet het in ieder geval gaan om initiatieven die er echt toe doen en voldoen aan de criteria zoals deze zijn vastgesteld in de provinciale cultuurnota 2017-2020. Het is niet de bedoeling om allerlei kleine(re) initiatieven mogelijk te gaan maken.</p>

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	1.6 Programma Culturele infrastructuur en monumenten	<i>Restauratie van Rijksmonumenten (pag. 54) Op basis waarvan wordt de keuze gemaakt, welk monument? Aan hoeveel euro wordt gedacht? Welke Rijksmonumenten staan op de restauratielijst?</i>	In overleg met alle Zeeuwse gemeenten wordt gezien welke Rijksmonumenten voor een komend jaar in aanmerking kunnen komen. Vervolgens wordt een selectie gemaakt op basis van uniciteit, bouwkundige urgentie, openbare toegankelijkheid en de mate waarin wordt bijgedragen aan de provinciale beleidsdoelstellingen. Uiteindelijk wordt op basis van de subsidieregeling voor subsidiering rijksmonumenten het beschikbare budget - in 2017 € 1.375.200 - verdeeld. Subsidie bedraagt minimaal € 0,1 miljoen en maximaal € 0,75 miljoen.
PvdA	1.6 Programma Culturele infrastructuur en monumenten	<i>Cultuureducatie (pag. 55) Vanwaar scherpe daling aantal leerlingen cultuureducatie van 2015 naar 2016?</i>	De daling is met name een gevolg van het feit dat er bij een aantal scholen in het schooljaar 2015-2016 minder budget beschikbaar was door andere keuzes. Verwachting is dat in het cursusjaar 2016-2017 weer een stijging is te zien.
GL	1.6 Programma Culturele infrastructuur en monumenten	<i>Blz. 55 Cultuur. Uit de tabel met kosten en baten – als ook uit de meerjarenbegroting op blz 108 – kan de fractie van GroenLinks niet opmaken of er nu gerekend is met een indexering van de subsidies voor gesubsidieerde instellingen waar personeel in dienst is of niet? Hier hebben wij wel regelmatig naar gevraagd. Als er niet gerekend is met indexering, bedraagt het verschil per jaar dan nog telkens iets in de orde van grootte van 300.000 euro?</i>	Zoals in de Financiële verordening Provincie Zeeland 2017, artikel 3.6, is toegelicht, worden er geen subsidiebedragen geïndexeerd. Alleen een materieel provinciaal budget wordt geïndexeerd, waaruit de verleende subsidies kunnen worden gedekt. Of en voor welk bedrag een instelling voor een integrale kostensubsidie in aanmerking komt, is afhankelijk van de onderbouwde subsidieaanvraag, de geldende subsidievoorwaarden en de besluitvorming op deze aanvragen. In de voorliggende begroting is reeds rekening gehouden met een indexering van 1% van de materiële provinciale budgetten.
PvdA	1.7 Programma Bestuur	<i>Bestuur (pag. 57) Wat is de huidige status van de bestuurlijke proeftuin 'Maak verschil'? Wanneer start deze pilot, wat is de duur en op welke wijze zullen Provinciale Staten hierbij worden betrokken?</i>	Zeeland heeft van het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) de status ontvangen van 'proeftuin Maak Verschil'. Deze status betekent dat er met ondersteuning van BZK, VNG en IPO wordt geëxperimenteerd met de aanbevelingen van het rapport Maak Verschil'. De proeftuin is inmiddels gestart met een verdiepende analyse, waarbij nadere informatie wordt verzameld over de invulling van de overheidsrol bij de actielijnen van de commissie Balkenende. Tevens houdt BZK op verzoek van de bestuurlijk stuurgroep Proeftuin Zeeland een bezoekeronde langs de colleges. Daarin wordt uitleg gegeven over 'Maak Verschil' en wordt nader ingegaan op de verwachtingen over en mogelijke invulling van de door Zeeland gewenste bestuurlijke vernieuwing. Ook spreekt BZK de griffiers en het college van GS. Na afronding van de analysefase (november 2016) worden door de daarvoor ingestelde stuurgroep

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
		<i>Op welke wijze wordt de lobbyfunctie van de lobbyisten geëvalueerd en hoe worden Provinciale Staten hierbij betrokken in haar kaderstellende en controlerende rol?</i>	de vervolgstappen geformuleerd. Het informeren en betrekken van de volksvertegenwoordigingen maakt daar naar verwachting deel van uit. In onze brief d.d. 6 september 2016 aan PS is reeds gemeld dat wij aan de Stuurgroep IJzendijke de suggestie hebben gedaan om met behulp van een deskundige de Zeeuwse lobby-strategie tegen het licht houden, gericht op het doorvoeren van verbeteringen. In aanloop naar die bijeenkomst zullen wij ook zelf onze eigen inzet als het gaat om bestuurlijke- en ambtelijke belangenbehartiging laten spiegelen. Na deze bijeenkomst(en) die nog dit jaar plaats vindt zullen wij PS informeren over het vervolgtraject.
PvdA	1.8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	<i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (pag. 61) Welke kosten werden onder de noemer onvoorzien gezet? Onder welke post zullen bij wegvallen van de post onvoorzien dergelijke kosten nu vallen? Welk risico's zijn hier aan verbonden?</i>	In de begroting 2016 was een post onvoorzien begroot van € 50.000. In de voorjaarsnota 2016 is besloten om deze post te laten vrijvallen ten gunste van de budgettaire ruimte, tevens is ook besloten om vanaf de begroting 2017 geen post onvoorzien meer op te nemen. De post onvoorzien is in 2016 niet aangesproken. Deze post was bedoeld voor algemene onvoorziene zaken, waarvoor de algemene middelen als dekkingspost gelden. Mochten zich in 2017 onvoorziene zaken voordoen die niet begroot zijn, dan zal dit aan u worden voorgelegd met een dekkingsvoorstel uit deze algemene middelen, zoals de resterende budgettaire ruimte of algemene reserve.
PvdA	1.9 Kosten van overhead	<i>Kosten van overhead (pag. 63) Is er een richtlijn (op basis van andere overheidsorganen, waaronder andere provincies) wat de omvang van overhead mag zijn gerekend de omvang en taakstelling van de betreffende organisatie? Zo ja, wat is deze richtlijn en hoe verhoudt de provincie Zeeland zich daarin?</i>	Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) kent geen richtlijn voor de omvang van overhead gerekend naar omvang en taakstelling van de Provincie.
	Paragrafen		
SP	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	<i>blz 71: Waarom is het meldplicht datalekken een risico van 820.000?</i>	De bestuurlijke boete die door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan worden opgelegd wanneer een datalek ten onrechte niet bij de AP wordt gemeld of andere verplichtingen uit de Wet bescherming persoonsgegevens niet worden nageleefd, bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie van artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Dat is per 1 januari 2016 maximaal € 820.000.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
GL	2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	<i>Blz. 71 Risicobuffer. Uit de risicosimulatie blijkt dat er 17,4 miljoen euro nodig is als risicobuffer bij een zekerheidspercentage van 95% voor de jaren 2017 en 2018. Kan ook een indicatie gegeven worden voor de hoogte van de risicobuffer voor de jaren daarna als dat zekerheidspercentage zakt naar 90%? Zo ja, hoe hoog moet de buffer dan minimaal zijn?</i>	Ja dat kan, met een zekerheidspercentage van 90% komt de hoogte van de buffer uit op € 15,5 miljoen, uitgaande van eenzelfde risico-inventarisatie.
GL	2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	<i>Blz 75 Onderhoud infrastructurele zaken. Er staat dat er vanuit de voorjaarsnota 2016 al structureel 500000 euro is toegewezen tot 2020 voor droge kunstwerken omdat er een tekort is op middellange termijn. Hier moet nog nader onderzoek naar gedaan worden in 2018 worden de resultaten daarvan verwerkt in de (meerjaren)begroting. Kan een indicatie gegeven worden over de hoogte van die noodzakelijke aanvullingen? Is dat in de orde van grootte zoals nu alvast als voorschot is opgenomen – dus 500000 euro in 4 jaar - of moet PS rekening houden met miljoenen tekorten? Wat de huidige toevoeging van 0,5 miljoen euro betreft: is deze verwerkt in bovenste regel van de tabel (totaal regulier onderhoud infra droog) of staat die onderaan in laatste regel als extra vervangingsinvestering?</i>	Momenteel wordt nader onderzoek gedaan naar de onderhoudsplanning droge kunstwerken. Het onderzoek is nog niet zover dat de financiële gevolgen in beeld zijn. We verwachten hier eind dit jaar meer duidelijkheid over te hebben zodat dit in de voorjaarsnota voor de begroting 2018 meegenomen kan worden. Het bedrag van € 500.000 is in de tabel op blz. 75 is inderdaad opgenomen onder regulier onderhoud infra droog. De investering in 2020 is toevallig ook € 500.000 en betreft de vervanging van de steiger Westhavendam
GL	2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	<i>Blz 77 Risico's provinciale gebouwen Aangegeven wordt dat het nog onduidelijk is of de aangevraagde subsidie voor het onderhoud van monumentale gebouwen gehonoreerd zal worden door het rijk. En ook dat grote investeringen in provinciale panden t.b.v. bv. flexibel werken nog niet uitgewerkt zijn. Daarom nog geen cijfers. Maar kan er wel een indicatie gegeven worden waar PS komende jaren op moet rekenen? Gaat dit in de tonnen of miljoenen lopen?</i>	Inmiddels is een Rijkssubsidie toegekend van in totaal € 393.429 voor de komende 6 jaar ten behoeve van het onderhoud van de monumentale gebouwen binnen het Abdijcomplex. Voorwaarde is dat wij zelf ook tenminste dit zelfde bedrag besteden. In onze meerjarenraming is deze besteding opgenomen. Het 'opgavengericht werken' van de organisatie brengt een veranderende huisvestingsbehoefte met zich mee. In dit kader zullen de gebouwen moeten worden aangepast conform de principes van Flexibel Werken. Het eerste pand dat volgens deze principes zal worden aangepakt is het gebouw De Librije. Dekking van deze plannen is onderdeel van de businesscase 'modernisering bedrijfsvoering', die wij sluitend proberen te maken met onder andere opbrengst verkoop pand St. Jorisdoelen. Het beleid is er op gericht om uiteindelijk over een compacte hoogwaardige huisvesting te kunnen beschikken die aansluit bij de opgaven.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
SP	2.4 Financiering	<i>Is op onderdelen nog winst te behalen wanneer we uit zouden gaan van de huidige lage rentestanden?</i>	Onze leenbehoefte is grotendeels gegoten in een SWAP constructie waarbij de rente is gefixeerd. Over dat deel valt niet te profiteren van de huidige lage rentestanden. Op het moment dat we naast de leenbehoefte die is afgedekt met de SWAP aanvullende leenbehoefte hebben, kan geprofiteerd worden van de huidige lage rentestanden. Hiermee wordt in de meerjarenraming van de rentelasten al rekening gehouden.
GL	2.4 Financiering	<i>Blz. 79. De fractie van GroenLinks neemt aan dat "rentoerekening" zal wel "rentetoerekening" moeten zijn</i>	Dat is correct.
PvdA	2.5 Bedrijfsvoering	<i>Inkoopbeleid (pag. 84) Bij het inkoopbeleid komt social return niet voor. Wordt hier bij inkoop van alle activiteiten nog rekening mee gehouden? Zo ja, kunnen we een jaarlijks overzicht krijgen waar dit aan besteed gaat worden of is besteed? Zo nee, waarom niet?</i>	In het recentelijk vastgestelde inkoopbeleid is, als onderdeel van Maatschappelijk verantwoord inkopen, de volgende doelstelling ten aanzien van social return opgenomen: Per aanbesteding voor diensten en werken met een geraamde inkoopwaarde van € 250.000 of meer bekijkt Provincie Zeeland wat haalbaar en mogelijk is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten. In de jaarrekening 2017 zal worden gerapporteerd over uitvoering van deze begroting.
Financiële begroting			
GL	3.1 Lasten en baten per programma met toelichting	<i>Blz. 107 Lasten en baten Prg1. Waarom zijn de baten bij 5) Regionale Bereikbaarheid zo enorm gedaald t.o.v. de jaren daarvoor? Zeker t.o.v. 2015 (van bijna 35 miljoen naar 2,5 miljoen). Heeft dat te maken met zerobased begroten (waar komen ze dan terug) of zijn ze echt zo ver gedaald: wat is dan de reden?</i>	Tot en met 2015 werden vanuit de Rijksoverheid brede doel uitkeringen (BDU) ontvangen, welke op dit programma werden verantwoord. De BDU-regeling bestaat niet meer en is vervangen door een hogere uitkering van het provinciefonds, via een decentralisatie uitkering. Deze uitkering wordt verantwoord onder het programma 1.8 algemene dekkingsmiddelen.
GL	3.3 Uiteenzetting van de financiële positie	<i>Blz. 114 EMUsaldo. Het kabinet wil dat regionale en lokale overheden bijdragen aan het (beperken van een te evt. te groot) begrotingstekort. De EMU-tekort norm voor 2016 was 0,4% van het bnp. Op 28 sep jl. zou die bekend worden voor 2017. Waarop is die norm nu gesteld? En is bekend of we samen met andere provincies en gemeenten niet (gaan) zorgen voor te grote overschrijdingen? Bekend is dat Zeeland de laatste jaren forse investeringen heeft gedaan/nog doet (N62 bv.), hiervoor moet lenen en dus zeker geen geld overhoudt voor het schatkistbankieren. Maar dreigen er boetes omdat we als decentrale overheden met elkaar teveel tekorten hebben (en dus boven die norm uit zullen stijgen) of wordt er verwacht dat we met de nieuwe norm niet bang hoeven te zijn voor boetes?</i>	Uit het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen dat afgelopen 28 september heeft plaatsgevonden is afgesproken de EMU-tekort norm voor 2017 vast te stellen op -0,3 procent van het BBP. Er is nu nog niet aan te geven of deze norm wordt overschreden. In het financieel akkoord is wel afgesproken dat gedurende deze kabinetsperiode geen sancties worden opgelegd.

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
PvdA	3.6 Incidentele en structurele lasten en baten	<i>Incidentele en structurele lasten en baten per programma (pag. 122) Er staat een bedrag van € 6.992.000 bij incidenteel. Waaruit bestaat deze post?</i>	Dit betreft de doelstelling 010104 Infrastructuur, zie ook hoofdstuk 3.2. meerjarenperspectief per doelstelling. Onder deze doelstelling vallen de eerder besloten uitgaven van de wegeninvesteringen, zoals uiteengezet in programma 1 (pagina 14).
	Bijlagen		
PvdA	2 Staat van verloop investeringskredieten	<i>Staat van verloop investeringskredieten (pag. 128) Waarom worden de Sloeweg en de Tractaatweg over 11 jaar afgeschreven? Het is toch gebruikelijk om 10 jaar aan te houden? Ook in het kader van asset management is het gebruikelijk. Nu lijkt er meer ruimte te komen, maar ook de nodige extra risico's?</i>	<p>In de Statenvergadering van 3 juli 2015 is ingestemd met de afschrijvingstermijn van 15 jaar voor de Sloeweg. In de Statenvergadering van 26 mei 2014 is ingestemd met een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor de Tractaatweg. We hebben geconstateerd dat dit een foutieve weergave betreft in bijlage 1 en 2 van de begroting 2017.</p> <p>Tevens hebben we vastgesteld dat in bijlage 2 van de begroting 2017 alleen het aanvullende krediet wordt gepresenteerd voor de aanleg van de Sloeweg van € 13.500.000. Dit aanvullende krediet volgt uit de besluitvorming hieromtrent in de Statenvergadering van 3 juli 2015 en komt boven op het eerder vastgestelde krediet van € 4.912.000 (Zie ook jaarrekening 2015). De jaarlijkse afschrijvingslast ad € 1.227.467 is correct voor 15 jaar in de (meerjaren)begroting opgenomen, zodat de correctie in de bijlagen van het krediet geen meerjarige budgettaire effecten heeft.</p> <p>Bij een volgende begrotingswijziging zullen we aangeven dat het krediet van de Sloeweg in de begroting niet juist wordt gepresenteerd en dat het totale krediet €18.412.000 bedraagt, waarbij aangeven zal worden dat de afschrijvingstermijn 15 jaar moet zijn voor zowel de Sloeweg als de Tractaatweg.</p>
PvdA	3 Staat van reserves, voorzieningen en OP	<i>Voorziening financiële derivaten (pag. 132) De financiële derivaten staan op - € 100.000. De renteswaps kosten de provincie toch gemiddeld rond de € 700.000 tot € 900.000 per jaar om het renterisico af te dekken? De rente is nu aan het dalen en zal nog zeker laag blijven. Is het opgenomen bedrag niet te rooskleurig?</i>	De voorziening heeft géén relatie met de hoogte van de kosten van de SWAP. De kosten die verband houden met onze renteswap (geen meervoud we hebben maar 1 renteswap) is voor 2016 afgerond € 2 miljoen, dit is inclusief doorbelasting van rentekosten aan projecten als Perkpolder en Waterdunen. De voorziening moet worden getroffen als aan 2 voorwaarden wordt voldaan. Een negatieve marktwaarde van de SWAP (als gevolg van een lagere marktrente dan het tarief van de SWAP) én een ineffectief deel (minder leenbehoefte dan de SWAP afdekt). Hoewel de marktrente steeds verder daalt, stijgt de leenbehoefte zodat de leenbehoefte momenteel nagenoeg gelijk is aan dat wat de SWAP afdekt en daardoor het ineffectieve deel kleiner wordt. De voorziening wordt

Partij	Onderdeel begroting	Vraag	Antwoord
			berekend over het steeds kleiner wordende ineffectieve deel. De duur van het ineffectieve deel wordt ook korter. Per 31-12-2016 wordt de hoogte van de voorziening opnieuw bepaald op basis van de meerjarige liquiditeitsprognose.
GL	3 Staat van reserves, voorzieningen en OP	<i>Blz. 130. Is het nog niet bekend hoeveel eraf en erbij verwacht wordt als het gaat om de algemene reserve in 2020? Zo ja waarom niet? Voor praktisch alle andere reserves en voorzieningen is dit keurig ingevuld voor alle jaren van 2017 t/m 2020.</i>	Er zijn voor het jaar 2020 door uw Staten nog geen besluiten genomen over het onttrekken of toevoegen van bedragen aan de algemene reserve. In de zomernota 2015 is de keuze gemaakt om budgetoverhevelingen niet meer via de algemene reserve te laten verlopen, maar via de bestemmingsreserve meerjarige projecten. Wettelijk is de provincie verplicht om een meerjarenraming van 4 jaar te tonen. Daardoor zijn de budgetoverhevelingen ook voor 4 jaar zichtbaar. In de begroting 2016, dus tot en met de zichtjaren 2019, zijn de budgetoverhevelingen nog (gedeeltelijk) verantwoord via de algemene reserve. De budgetoverhevelingen die betrekking hebben op 2020 worden volledig via de bestemmingsreserve meerjarige projecten verantwoord.
GL	3 Staat van reserves, voorzieningen en OP	<i>Blz. 132 Voorzieningen NAR. Is de boete van 16 miljoen inmiddels betaald? Of wordt hiervoor jaarlijks een deel uit deze voorziening gehaald?</i>	Deze heffing betalen we met elke uitkeringsmaand, dus maandelijks vindt er een daadwerkelijke betaling plaats op basis van de hoogte van de uitkeringen en het aantal deelnemers. In de voorziening is er rekening gehouden met de bedragen die we moeten betalen per jaar en dit doorgerekend tot einde naar regeling.
	Overige vragen		
PvdA		<i>Ambtelijke uren Hoeveel ambtelijke uren zitten in het beantwoorden van de totale technische vragen? En hoeveel euro heeft dat gekost?</i>	Dat weten we niet. Uw Staten hebben serieuze vragen gesteld. We trachten deze vragen adequaat te beantwoorden. We houden geen urenregistratie bij voor dit aparte onderdeel.
PvdA		<i>Schuld per capita Hoeveel schuld heeft de provincie Zeeland? Hoeveel is de schuld per Zeeuw?</i>	De huidige schuld per 13-10-2016 bedraagt € 85.000.000. Aantal inwoners volgens de septembercirculaire 2016 is 381.252. Schuld per inwoner is afgerond per € 236.
PvdA		<i>Uitgangspunten Verwijzing naar uitgangspunten financieel beleid mist. Gelden die nog wel? In 2015 stonden ze erin.</i>	Wettelijke uitgangspunten zijn niet herhaald in de begroting. Financiële beleidsuitgangspunten zijn opgenomen in de 'Financiële verordening Provincie Zeeland 2017'. Deze geactualiseerde verordening is gelijktijdig met de begroting als statenvoorstel aan uw Staten aangeboden. Na vaststelling is die verordening uiteraard van kracht en er is voor gekozen om niet de tekst van de Financiële verordening in de huidige begroting over te nemen.